

KIỂM TRA TỔNG HỢP CUỐI NĂM

I – MỤC TIÊU CẦN ĐẠT

Giúp HS :

– Đánh giá được các nội dung cơ bản của cả ba phần trong SGK *Ngữ văn 9*, chủ yếu là tập hai.

– Biết cách vận dụng những kiến thức và kĩ năng ngữ văn đã học một cách tổng hợp, toàn diện theo nội dung và cách thức kiểm tra, đánh giá mới.

II – NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý

1. SGK *Ngữ văn 9*, tập hai đã nêu lên *Những nội dung cơ bản cần chú ý*. GV cần xem lại kĩ nội dung của ba phần để chuẩn bị cho việc ôn tập và kiểm tra tổng hợp cuối năm.

2. Trong các bài hướng dẫn kiểm tra cuối học kì I và cuối năm học các lớp 6, 7, 8, chúng tôi đã giới thiệu khá kĩ về một số vấn đề có tính chất quan điểm trong việc đổi mới kiểm tra, đánh giá. GV cần xem kĩ lại các bài này để thống nhất một số vấn đề trong khi chuẩn bị hướng dẫn HS ôn tập và ra đề cho bài kiểm tra tổng hợp cuối năm. Xin tóm một số định hướng về đánh giá mà *Chương trình THCS môn Ngữ văn*⁽¹⁾ đã nêu :

a) Dựa vào kết quả thực hành nghe, nói, đọc, viết các kiểu văn bản cũng như thực hành phân tích, bình giá tác phẩm văn học của HS mà đánh giá kết quả.

b) Dựa trên mức độ tích cực, chủ động sáng tạo của HS khi học tập, thể hiện ở việc tự tìm ra những khía cạnh mới trong khi đọc các văn bản, các tác phẩm văn học ngoài những ý kiến hướng dẫn của GV, của SGK. Cần khuyến khích những hình thức bài tập, theo đó, HS phải *phân tích những văn bản, những tác phẩm văn học ngoài những văn bản trong SGK hoặc chưa được nghe giảng*.

c) Đánh giá trình độ lí thuyết của HS được thực hiện chủ yếu thông qua việc đánh giá *khả năng nhận diện* các đơn vị tri thức được học (như nhận diện thể loại, nhận diện các kiểu văn bản, nhận diện kiểu câu,...) hơn là yêu cầu các em trình bày lại khái niệm về các đơn vị đó.

d) Đổi mới nội dung và phương pháp đánh giá bằng cách đa dạng hoá các hình thức và công cụ đánh giá. Mạnh dạn thử nghiệm và áp dụng các hình thức

(1) Xem : Bộ Giáo dục và Đào tạo, *Chương trình THCS môn Ngữ văn*, NXB Giáo dục, Hà Nội, 2002, tr. 45 – 46.

trắc nghiệm khách quan vào việc kiểm tra một số nội dung môn học một cách hợp lí.

3. Chú ý một số điểm như cách ra đề, quan niệm và cách ra các câu hỏi trắc nghiệm, các kiến thức cơ bản và kĩ năng nào có thể kiểm tra bằng trắc nghiệm, những kiến thức và kĩ năng nào cần kiểm tra bằng câu hỏi tự luận ; tỉ lệ giữa trắc nghiệm và tự luận nên là như thế nào ; xây dựng đáp án và biểu điểm,...

4. Theo tinh thần trên, việc kiểm tra đánh giá kiến thức và kĩ năng ngữ văn của HS, tập trung vào hai phương diện :

– Đánh giá những kiến thức của HS về đọc – hiểu văn bản và các kiến thức tiếng Việt (đã nêu ở mục I.1 và I.2 trong SGK). Những nội dung trên có thể kiểm tra bằng hình thức trắc nghiệm.

– Đánh giá khả năng tạo lập văn bản của HS theo các kiểu văn bản được học với những nội dung nâng cao. Những nội dung này cần kiểm tra bằng hình thức tự luận (viết một bài văn, đoạn văn).

III – GỢI Ý VỀ VIỆC CHUẨN BỊ CHO BÀI KIỂM TRA TỔNG HỢP

1. GV hướng dẫn HS cách ôn tập theo những nội dung cơ bản mà SGK *Ngữ văn 9*, tập hai đã nêu ở các bài ôn tập tổng kết và bài kiểm tra tổng hợp cuối năm.

2. Tổ chức nghiên cứu, trao đổi trong tổ, nhóm bộ môn để xây dựng đề kiểm tra cuối năm theo tinh thần đổi mới.

3. Về hình thức bài kiểm tra tổng hợp cuối năm, GV có thể tham khảo các bài kiểm tra tổng hợp đã nêu ở các SGK *Ngữ văn 6*, *Ngữ văn 7*, *Ngữ văn 8*.